

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 17.

V Ljubljani, v ponedeljek 22. januarija 1894.

Letnik XXII

Nemški Dunaj.

Berolinska „Gegenwart“ ima v jedni zadnjih številkih članek z naslovom: „Dunaj in nemštvo v Avstriji“. Mej drugim beremo ondi: „Dunaj ni več nemško mesto. S tem, da so se razvila mesta: Pešta, Praga, Trst in Zagreb, da, celó Bukarešt, je Dunaj mnogo izgubil. Ta mesta so bila prej duševno odvisna od Dunaja, sedaj so pa samostojna in tvorijo narodna središča. Dunaj je prevelik, da bi mu zadostovala slava glavnega mesta slabo obljudenih alpskih dežel. Vrh tega stoji tik jezikovne meje, in to je uzrok, da čim dalje več trpi vsled naliva inorodnih ljudi.“

Slovanski živelj že sedaj izpodriva dunajsko prebivalstvo na pomisleka vreden način. Kdor noče gojiti politike tiča noja, mora priznavati, da se vedno bolj bliža trenotje, ko bo naraščajoče Slovanstvo preplavilo Dunaj. Začetkom stopa Slovanstvo kot manjšina v boj, in kako malo se v takih slučajih upira Nemec, dokazuje Poznanj in Slezijska.

Ce pa Dunaj izgubi svoj izključno nemški značaj, potem je kmalu pokopano vse nemštvo in velikansko nemško kulturno delo na vzhodu.

Francozov se ne bojimo; ker ti so že izgubili svojo prostiralno silo; toda Slovani s svojo mladeniško močjo, s svojo brutalno silo in s svojim strašno se množečim številom, s svojimi napredki v duševnem oziru, so naši jedini pravi nasprotniki. Oni ne zmagujejo samo z orožjem v roki, marveč tudi z mirnimi sredstvi med največim pokojem.

Koliko vplivajo taki članki, izvirajoči iz ogorčenih pruskih src, na avstrijske Nemce, sicer ne moremo v številkah naznanjati, pač pa vémo in čutimo, da niso brez mogočnega vpliva.

„Dunaj je v nevarnosti!“ — tako trobijo liberalci z nemškimi narodnjaki vred, in protisemitje jim pritrjujejo. Železni župan dunajski, dr. Janez Nepomuk Priks, pri vsaki priliki in nepriliki zatrjuje nemški značaj dunajskega mesta tako, da uprav to vedno zatrjevanje mora roditi v vsakem človeku misel, da menda vendar ni tako. Kolikorkrat prosijo favoritski Čehi, naj se jim v 10. okraju, koder so oni nedvomno v večini, dovoli češka šola, vselej se prošnja odbije.

Merodajni necerkveni krogi tudi na vse mogoče načine zadržujejo cerkveno oblast, da ne oskrbi božjega hrama za Čehe, ki po tem takem od dné do dné bolj propadajo v verskem in нравnem oziru. Nemški značaj mesta Dunaja mora ostati svet in nedotakljiv. Zato bodo tudi nemški liberalci vedno vplivali na to, da se ne zapisuje materni, marveč občevalni jezik.

Na Dunaju so na ta način zadnjič več nego 100.000 Čehov vpisali mej Nemce. Samo najzavednejši, ki se niso dali niti preslepiti, niti prisiliti, so se vpisali za Čehe, in vendar jih je do 70.000. Če bi se zapisaval materni jezik, bi že sedaj Dunaj imel komaj dobro polovico Nemcev.

Zato se bojé, toda taka malenkostna sredstva, kakoršna rabijo proti inorodnim stanovnikom dunajski Nemci, ne bodo ničesar dosegla, morda še pospeševala to, kar želé zavirati.

Po našem skromnem mnenju Dunaj ni nemško mesto, marveč avstrijsko, ker je v njem prestol našega vladarja. Dunaj hoče biti središče državi, a zato mora biti vsem pravičen. Vsi narodi avstrijski so žrtvovali ljudi in denar, da je vzrastel Dunaj v to, kar je. V vseh velikih javnih stavbah je prispevek vseh narodov, tudi slovenskega. Koliko državne podpore bo požrla prvostolnica sedaj, ko si ustanovi nova prometna sredstva! Teh milijonov narodi avstrijski ne dajo zastoj in pod vsakim drugim imenom je njihov dar krivičen, nego pod imenom, da je Dunaj vsem avstrijskim narodom

odprta, vsem pravična prestolnica, vsem narodom jednako ljubih avstrijskih vladarjev.

Te misli se nam vzbujajo, ko premišljamo razsodbo državnega sodišča gledé našega slovenskega katoliško - akademičnega društva „Danice“. Slovenščina je v očetnem mestu avstrijskih narodov — tuja, nepoznana in nepriznana. Več ne smemo, več ne moremo pisati. Le toliko pristavimo: Državnega sodišča razsodbe mi ne moremo spremeniti, toda z gotovostjo se nadejamo, da jo bodo spremenile — razmere, temeljujoče v živem, novem gibanju, katerega organične sile tudi najvišja razsodba ne more uničiti.

„Res carinthiacae“.

Iz Celovca, dne 18. januarija.

Marsikaj je mogoče na Koroškem, kar se drugod ne more zgoditi! Taka stvar je n. pr. tudi otvorjenje preložene ceste predno Humberka, ki se je neobičajno „slovesno“ odkrila, predno je še dočelana! Pri tem otvorjenju so se vršile dokaj čudne reči, o katerih se sedaj še govori v našem deželnem zboru. V tretji seji dne 12. januarija je bil namreč, kakor je „Slovenec“ že kratko poročal, obširnejši razgovor o tej novi cesti. Poslanec Kirschner se je namreč pritoževal, da nova cesta ni pripravna, ker je kar dva kilometra daljša, kakor stara, in ravno tako strma, da voznikom nič ne pomaga, in je ves denar, ki se je za cesto porabil, kratkomalo zavržen.

Za njim spregovoril je čast. gospod poslanec Einspieler po stenografičnem zapisniku tako-le: „O tej zadevi želim tudi jaz nekaj besed spregovoriti. Prav za prav bi moral to povedati g. deželnemu predsedniku, ki ga ravno zdaj ni tukaj; vendar pa upam, da bo moje opomnje bral iz stenografičnega zapisnika. Prebivalstvo Rožne doline bo

LISTEK

Usmiljeni bratje v Kandiji.

Mnogo želja imamo Dolenjci; pa le malo se nam jih spolni. Obeta se nam še, obeta; ali izvršitve čakamo zaman. Zadnji čas se nam kaže vendar bolj mil. Železnico smo deloma že dobili, deloma pa se nam izvršuje; le meseci naš še ločijo od časa, ko bomo zdrdrali v glavno mesto po železni cesti.

Jedna najbolj perečih potreb pa je odstranjenja z novim letom; spolnila se nam je jedna najprisrčnejših želj: dobili smo bolnišnico v Kandijo pri Novem Mestu. Otvorili so jo z novim letom usmiljeni bratje, ki so prišli tje iz Gradea. Šest blagih gospodov oskrbuje sedaj, ko to pišemo, 20 bolnikov, dva pa sta že ozdravljena zapustila hišo, polna hvaležnosti za tako ljubeznivo skrb in prijazno postrežbo. Ginljivo je bilo, ko se je ozdravljen deček kar branil iti domov, češ, tukaj pri Vas je bolj prijetno, kakor doma!

Preskrbeli so si gospodje tudi jako izvedenega ter učenega doktorja, ki bolnišnico nadzira, — dr. Petra Defranceschija. Ta gospod je jako ljubeznjiv

strokovnjak v svojem poklicu ter vrl narodnjak. Da, z vsem smemo biti popolnoma zadovoljni. Škoda, da nam manjka jednake hiše za bolne ženske; sprejemajo se namreč samo moški.

Pa kako je s plačilom? Koliko pa se daje na dan? Bodo pa morale plačevati občine za siromašne bolnike! Nov davek! Le počasi! — Gospodje ne računijo prav nič, — ne jednega vinarja ne bodo zahtevali niti od tebe, niti od tvoje občine, ako si ubog, pa prideš v njih bolnišnico. Kdor kaj premore, dá prostovoljno, kolikor mu drago, v denarju ali v blagu precej, ali pa ko pride usmiljen brat nabirat darov. Le kdor hoče imeti posebno sobo zá-se, ali posebno postrežbo, bolj izbrane jedi, le tistemu se računí od dneva, ali tudi bolj zmerno, kakor po drugih bolnišnicah. Vino pa dobé tudi bolniki, ki so zastoj, ako pravi zdravnik, da ga smejo piti.

Pa kako bodo mogli izhajati bratje, ako je tako? Odkod bodo jemali? — Skrbel bode zanje dobrotljivi Bog pa dobri ljudje. Tako je drugod, tako bode tudi pri nas. Dobrotljiv bogatin je zapustil denar, tako si mislimo; s tem zidajo hišo ter jo preskrbé s potrebnim. Tako so storili v sv.

deželi, tako na Koroškem, drugod, in tako tudi v Kandiji. A sedaj je pa treba skrbeti za bolnike, za hrano, obleko in drugo tudi strežečim bratom. Kje se pa to dobi? Izprosi se. Bratje prosijo, da drugim dajo, ter tako prekrasno izpolnjujejo zapoved ljubezni, koje je tako priporočal naš nebeški Izveličar.

Tudi za kandijansko bolnišnico že prosí usmiljeni brat in bode prosil vedno blizu in daleč po Kranjskem. Rojaki, gotovo je to najblažji prosjak, ki sploh kedaj pride k Vam; zato ga sprejmite ne le uljudno, prijazno, ampak tudi veselo. Dajte mu večji ali manjši darček, verujte, da ga bolje ne morete obrniti, kakor za trpeče bolnike, ki Vam bodo zato jako hvaležni. Res je sicer, usmiljeni bratje ne delajo zá-se, ne zaradi ljudi, ampak zaradi Boga; ali vendar vsaj to smejo pričakovati, da bodo tudi ljudje vsaj priznali njihov trud. Grozno neollikano, kar naravnost ostudno bi bilo, ako bi se drznil kdo reči bratu, ko pride, kaj trdega, ali mu celó kaj očitati. Ne, takega ne bode med Slovenci! Vlada je odločila za kraj, kjer smejo pobirati mile darove, samo Kranjsko. Res je sicer, da odslej s Koroškega ne bodo več hodili k nam prosit, ali

gotovo veselo, ako se mu olajša promet čez Humberški klanec. Preloženja tega klanca bodo pa le potem veseli, ako bo voznikom z novo cesto res kaj pomagano. Zdaj pa vsi pravijo, da po novi cesti, kakoršna je zdaj, ni mogoče voziti in da je preslabo podzidana. Pravijo, da se je kamenje nasulo na zrahljano, neutrujeno in nepodprto zemljo, zato se cesta podpiša in udira. Kmetom in podjetnikom Rožne doline torej cesta nič ne koristi. Da nova cesta res ne mora dobra biti, spoznamo tudi iz tega, ker je še tisti c. kr. uradnik ne rabi, kateremu se je za njeno odpretje toliko mudilo, da še ni mogel dočakati, da bi bila cela črta dovršena. Jaz nočem biti sodnik o tem, ali je nova cesta res tako slaba, ali ne; to je stvar veščakov. Stvar sem pa zato omenil, da merodajne osebe na te pomanjkljivosti opozorim.

Druga pritožba, ki se čuje med prebivalci Rožne doline, dotika se dogodkov, ki so v zvezi z slavnostnim odprejem te nove ceste. Pri tej priliki so se interesiranim občinam naložili prispevki, katerih bi župani ne mogli zagovarjati. Občine so itak zadosti obremenjene, še za lastne potrebe jim primanjkuje denarjev. Zavoljo tega tudi te občine nise mogle nič denarne podpore obljubiti za preložitve tega klanca. Tem bolj je obžalovanja vredno, da g. c. kr. okrajni glavar celovski pri takih razmerah občinam naloži bremena za take namene, ki s preloženjem klanca nimajo nič opraviti. Če ga veseli, pri cestah napravljati spomenike, naj pa denar za tak namen po zasebnem potu nabere. Ljudi to boli, če se silijo k nepotrebnim plačilom, in nevoljni so, ako jim kak c. kr. uradnik svojo nemilost čutiti pusti, če se nočejo podati v njegove želje. Upam torej, da izrečem opravičeno željo, ako visoki deželni odbor prosim, naj za naprej občine brani pred takimi neopravičenimi plačili.

Vsa stvar je namreč ta-le: G. okrajni glavar celovski je hotel s kamenitim spomenikom počastiti našega gospoda deželnega predsednika, ki si je neki za preložitve omenjene ceste stekel posebnih zaslug. Na ponižen ugovor, čemu se postavlja spomenik že sedaj, ko se je s preložitvijo ceste stoprav začelo, rekel je imenovani gospod: „Doselej je stala cesta le 29.000 gld.; pozneje pa bo stala 90.000 gld. in potem bi nihče ne dal več ni beliča za spomenik.“ Dne 23. oktobra m. l. poklical je gospod baron Mac Nevin župane prizadetih občin pred-se, zabičal jim, naj o vsem, kar bodo slišali, molče, ter jim razložil, da se ima g. predsedniku postaviti spomenik „v imenu hvaležnih Rožanov“, katerega je pa on že naredil. Stal bode 300 gld. 160 gld. je nabral on, 140 gld. pa naj dajo občine. S tem se bo g. deželnega predsednika prav prijetno „presenetilo“. Pa bila je presenečena vsa slavna gospoda, ko se je pred časom vsa stvar razkrila in objavila!

Slavnost odkritja, za katero so se vabila razposiljala v uradnih zavetkih in poštne prosto, se je vršila dne 5. novembra. Prišli so razni velikaši iz Celovca in od drugod, se vé i „presenečeni“ gosp. deželni predsednik s svojo soprogo. Slavnostni govornik, Nemeš s poštenim slovenskim imenom Dovjak, je pravil gospodu deželnemu predsedniku, da mu ta spomenik postavljajo „hvaležni Rožani“, in

gospod deželni predsednik sam je izjavil, da je prišel k slavnosti z ozirom na to, da je prišlo to počastenje „iz srca prebivalstva in če je kdo vplival na način, kako se naj zgodi, bilo je i to dobro namenjeno“.

Tako se je postavil spomenik jedino le po naporu okrajnega glavarja celovskega, a v imenu „hvaležnega prebivalstva“.

O drugih, daši za naše razmere preznačilnih podrobnostih tu ne kaže več razpravljati. Zadostuje naj oni splošni obris, ki kaže, kaj je na Koroškem vse mogoče ob koncu slovitega devetnajstega stoletja!

Zelo smo radovedni, bode se-li od višje strani sedaj odgovorilo, in kaj se bode odgovorilo!

—m—

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. januarja.

Slovanska koalicija. Če tudi je glavno glasilo moravske ljudske stranke zahtevalo, da Mladočehi popusté vsako delovanje s svojimi staročeškimi tovariši, vendar se mladočeški poslanci še vedno udeležujejo sej skupnega kluba. „Lidove Noviny“ menda niso glasilo mladočeških moravskih poslancev, ampak le dr. Stranskega in nekaterih drugih nezadovoljnejšev, kateri bi radi zopet napravili razpor v češkem taboru. Mnogim Mladočehom, pred vsem takim, ki še niso poslanci, ne ugaja, da Mlado in Staročehi v državnem in deželnem zboru skupno postopajo. Radi bi nadaljevali najbrezobzirnejši boj proti Staročehom, da jih le odrinejo popolnoma iz javnega življenja in tako naredé sebi prostor. Zmernejši so pa že tisti Mladočehi, ki so že dosegli svoj namen in prišli do kacega mandata. Ti pred vsem le zaradi tega pridejo včasih s kakim pretiranim predlogom, da ne morejo tisti, ki niso še tako srečni, da bi sedeli v deželnem zboru, začeti proti njim kake agitacije.

Tirolski in predarlski deželni strelci. Ker se je premenil deželno brambeni zakon, je naravno, da se mora tudi premeniti zakon o tirolskih in predarlskih strelcih, da ne bode prevelike razlike mej vojaškimi dolžnostmi teh dveh dežel in drugih avstrijskih kronovin. Tak zakon pa imata skleniti tirolski in predarlski deželni zbor. Vlada je predarlskemu deželnemu zboru že predložila dotično predlogo. V njej se določuje število deželnih strelcev po istem razmerju k številu prebivalstva, kakor je v drugih deželah deželna bramba. Deželni strelci se tudi morejo pritegniti k skupnim vajam s c. in kr. vojno in se v ta namen smejo vaje podaljšati na pet tednov, katero podaljšanje se pa vračuna v čas določen za vojaške vaje vsakemu možu. Druge določbe se pa vjemajo z določbami novega deželno-brambovskega zakona, ki torej pridejo tudi za Tirolsko in Predarlsko v veljavo. Deželni zbor bode pač brez velike debate vsprejel vladno predlogo.

Ogerski liberalci so silno potrti, ker je začela stranka razpadati. Dosedaj jih je iz liberalnega kluba zaradi vladne cerkvene politike izstopilo štiriindvajset. V kratkem jih pa najbrž še več izstopi. Razpad se mora še le prav začeti, ko je klub

proglasil vladno cerkveno politiko za klubovo vprašanje. V klubu bodo naposled ostali samo privrženci židovstva in kalvinizma. Da bode v zbornici poslancev civilni zakon vsprejet, o tem ne dvomimo, ali vendar že liberalci priznavajo, da večina ne bode velika, najbrž le kakih 30 glasov. Dosedaj so se zanašali precéj tudi na druge stranke, ali sedaj, ko se je začelo tako odločno gibanje proti vladni politiki po vsej deželi, skoro noben opozicionalec ne bode glasoval za vladno. Od Apponyijeve stranke je pričakovati, da bode skupno glasovala proti vladi, pa tudi od skrajno-opozicijskih strank jih ne bode veliko za vladno glasovalo.

Italijanska vnanja politika. Sedaj se je jasno razkrilo, da je Rudini deloval na to, da se Italija bolj približa Rusiji. Da je on ostal na krmilu, bi najbrž danes Italija že ne bila pri trodržavni zvezi. Po Rudinijevem odstopu se pa na zbližanje z Rusijo baje ni več mislilo, posebno sedanjim ministrski predsednik ni za tako zbližanje, temveč se bode le skušal bolj približati Angliji. Seveda to ni posebnega pomena, kaj sodi Crispi, ko se ne vé, kaj še pride, ker on se najbrž ne bode posebno dolgo držal. Rudinijevo postopanje pa jasno dokazuje, da so v Italiji ne le v radikalnih, temveč tudi najresnejših političnih krogih še možje, kateri niso za trodržavno zvezo. To je dejstvo, s katerim morajo računati tudi vodje avstrijske vnanje politike, ako hočejo, da kdaj ne spravijo države v kake zadrege. Na kako pomoč Italije se že zaradi tega ni nikdar zanašati, ker jej preti popolen gospodarski polom in slabe finance onemogočujejo dobro vojno organizacijo. Zraven tega je pa v Italiji želja po Trstu in Tridentu preveč razširjena.

Razgled po slovanskem svetu.

Ruski shod.

Ruski radikali v Galiciji so sklicali dne 4. t. m. shod v Kolomejo, katerega se je udeležilo nad 200 oseb. Dr. Trylovski je prvi poročal „o splošnem političnem stanju Rusinov v Galiciji“. Razvijal je, da vse druge stranke ničesar ne pomorejo, da samo radikali vzmorejo rešiti narod zato, ker opirajo svojo politiko na vlastne sile ljudstva, organizovanja po zapadno-evropskih vzorih, dalje ker ne kometujejo z Rusijo, kot moskalofili in tudi ne z vladno kot tako zvani „novoristi“. Napadel je seveda tudi ruske državne poslance in shod je jednoglasno sprejel to-le resolucijo: „Narodni shod v Kolomeji priznava, da je prihodnost Rusinov izključno samo v politični in socijalni organizaciji ruskega delavnega ljudstva na temelju radikalno-demokratskem in da imajo vsa strankarstva mej Rusini samo toliko vrednosti, v kolikor pripomogajo temu namenu in jedino glede na sedajni čas izjavlja zbor, da je zaradi zadnji čas naraščajočega političnega servilizma, treba mej Rusini upora in boja s servilizmom poštenejih mož vseh strank in zato naj se skličejo zaupni možje, da se posvetujejo o bojnih sredstvih proti temu pojavu, ki grozi uničiti vso svobodo narodovo.“ Shod se je tudi izrekel za splošno volilno pravico, češ naj se odstranijo vse kurije in naj se uvede splošno, naposredno, tajno glasovanje pri vseh volitvah v občinske, okrajne, deželne in državne zastope. — Govoré o kmetih v Galiciji so protestovali proti vladnemu predlogu „kmečkih zadrug in rentnih posestev“, ter našli celo vrsto drugih pomočkov za kmečki stan. Sklenili so, naj bi država sama kupovala na dražbah posestva in jih odstopala občinam, ki bi jih po časi plačale. „Narodna volja“, radikalno društvo se jako živo razvija; v kratkem skliče še mnogo novih shodov. Mej ljudstvom pridobiva si vedno več tal. Radikalizem v Galiciji pa pomenja več, nego radikalizem na Češkem.

Socijalne stvari.

Papež in Rothschild.

Dne 21. novembra pretečenega leta je prinesla „Arbeiterzeitung“, glavno glasilo avstrijske socijalne demokracije sledečo novico, vzeto iz „Politische Correspondenz“: „Papež Leon XIII. je naložil večino svojega premakljivega premoženja v banknem zavodu bratov Rothschildov v Parizu. Lastnik tisočev milijonov Leon XIII. je kot skrben kapitalist prav storil, da je shranil svoje denarje pri milijonarju Rothschildu, ker nikjer drugod se tako varno shraniti ne morejo. Dalje se imenuje papež prvim kapitalistom in posestnikom na svetu in dajejo brec škofom in duhovnikom. Porogljivo se detika tudi

vendar je Kranjsko majhno; treba bode, da vsaj premožnejši dajo večje darove, kakor doslej na Koroško.

Pa še nekaj družega nam je na srcu. Bolnišnica bode prihranila velike troške, ne le posameznim, ampak zlasti še občinam. Dobro veste, da morajo občine plačevati bolniške troške za ubožne sobočane, naj bodo v katerikoli deželni bolnišnici. Koliko denarja iz občinskih blagajnic gre zaradi tega v Ljubljano, pa tudi v Trst, Celje, Zagreb itd. Bolnišci usmiljenih bratov ne bode treba občinam nikdar nič plačevati za ubožne občinske bolnike, ki se bodo pri njih zdravili. Bi-li ne bilo prav, bi-li se ne spodobilo, da bi kranjske občine, posebno še dolenjske, zlasti pa bližnje, pri svojih letnih proračunih sklenile dajati bolnišnici usmiljenih bratov male letne podpore? Deset, dvajset goldinarjev pač malo čuti večja občina, ali usmiljenim bratom bi se poznalo jako, ako bi jim mnogo občin naklonilo tak prostovoljen vsakoleten dar. Kolikor nam je znano, delajo tako koroške občine za bolnišnico v Sentvidu na Koroškem. Kranjci vendar ne bomo za njimi zaostali!

Slednjič še nekaj.

Čuli smo celó, da se je oponašalo usmiljenim bratom, češ: „Sami imate dosti, čemu beračite?“

Prepričani smo, da tega ni storila hudobna volja, marveč brezmiselnost in nevednost.

Da so nam sezidali bolnišnico in jo nameravajo leta 1895 celó povečati iz velikih darov, katere so dobili v Gradu, zato smo jim dolžni le hvaležnost, nikakor pa nimamo pravice zahtevati, naj preskrbujejo sami še bolnike, ako bi tudi imeli res sami dosti. Misli si, da imaš bogatega sosedo, ta ti zastoj napravi hišo, ker ti je prejšnja pogorela; imaš-li sedaj pravico, reči mu: „Ker imaš toliko, da si mi napravil zastoj lepo hišo, moraš odslej dajati tudi še toliko, da bomo jaz in otroci brez skrbi živeli, ne da bi nam bilo treba drugod truditi se za živež!“ Ni ga beba, ki bi kaj takega trdil. Torej tudi mi ne moremo zahtevati, da bi usmiljeni bratje skrbeli sami še za bolnike, ako bi tudi mogli. Ali znano pa nam je, da ne morejo, ker imajo po različnih krajih grozne troške.

Slovenska, zlasti še kranjska dobrotljivost se bode gotovo sijajno kazala tudi našim vrlim usmiljenim bratom. Pomnite: „Kar ste storili komu izmed najmanjših, je govoril Gospod, to ste meni storili.“

„Dol. Nov.“

darov sv. Očeta, češ, z jedno roko prosi kot berač, z drugo pa nalaga milijone.

Vsak, kdor ima le količkaj razsodnosti, mora takoj spoznati, da je cela stvar izmišljena, da je gola laž. „Arbeiterzeitung“ imenuje papeža bogatim, lastnikom tisočev milijonov, moral bi torej vsaj 1000 milijonov imeti. Rothschildov denarni zavod obstoji že več kot 100 let, in z drugo stvarjo se Rothschildi ne pečajo nobeno, kot da premišljujejo, kako bi svoje že itak ogromno premoženje še pomnožili. Sedanji papež vlada še-le 15 let, in čuite! v tako kratkem času si je pridobil večje premoženje kot Rothschild, kajti on je prvi kapitalist in posestnik! Čudno, da še ni šel Rothschild k papežu se učiti, kako bi bogatijo povečal, da še Leon XIII. nobenega denarnega zavoda ustanovil ni, ko je vendar tolik bogatin, in da najbogatejši žid na svetu svojega premoženja dosedaj ni še v Vatikanu naložil. Morda bode „Arbeiterzeitung“ v kratkem prinesla novo „resnico“, da se je vse to zgodilo.

Istotako je gola laž druga trditev, da je papež največji posestnik na svetu. Kar mu še laška vlada vzela ni, bi mu rada vzele, in zato je „Arbeiterwille“ proti svoji volji prav povedala, da bi laška vlada najraje videla, „wenn er zum Teufel gieng“. Le počasi, tako daleč še nismo!

Zakaj pa je neki „Arbeiterzeitung“ tako pisala? Ko sta ničevost hudobne trditve „Polit. Fragmente“ in „Gerechtigkeit“ dokazala, sta pozvala vredništvo, naj stvar prekliče, kar se sevé ni zgodilo. Vzrok je naslednji: Antisemiti so javno oklicali, da naj kristjanje ničesar za božične praznike ne kupujejo pri židih. Oklic je sprejela večina dunajskih prebivalcev. Ves Izrael se je tega prestrašil — kupčija bo slaba, ako pri nas kristjani kupovali ne bodo! Moral je torej pomagati iz zadrege papež, kajti če nalaga papež milijone pri židih, smejo kristjanje pri njih kupovati. To časnikarsko račico je objavila „Polit. Corr.“, za njo „Arbeiterzeitung“ in za tisto drugi socialni lističi. Tako, gg. socialisti, brez židov-oderuhov svojega raja ne dosežete! Liga + 38.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. januarija.

(Trgovski minister grof Wurmbbrandt) se je v soboto pripeljal v Trst ter se nastanil v hotelu „de la Ville“.

(Osebnosti.) Iz Planine se nam poroča: V soboto, dne 19. t. m., se je svetli princ Hugo Windisch-Graetz, ki je s svojo gospo soprogo princesinjo Kristijano ter s svojimi otroci čez božične praznike bival pri stariših v Haasbergu pri Planini, zopet vrnil na svojo graščino v Konjicah na Štajerskem. Prihodnjo soboto, dne 26. t. m., odrine tudi knez z gospo knezino odtod na Dunaj v zimsko bivališče in naša graščina, kjer je bilo zadnji čas nenavadno živo in veselo gibanje, bo zopet nekoliko mesecev samotarila.

(Redka starost.) Iz Roba se nam piše: Dne 14. t. m. je v visoki starosti 95. leta preminula v Osredku robske župnije reva Marija Penko, p. d. Penkočkova, rojena je bila namreč dne 13. sept. 1799. Več let se je preživela z milodari dobrih sosedov; za vsak dar bila je jako hvaležna. Da bi v ožgled služila marsikateremu beraču-godrnjaču! Bog jej daj večni mir in pokoj!

(Dopolnilne volitve) za goriško trgovinsko zbornico se bodo vršile 26. in 27. t. m. Da bi Slovenci zmagali tudi le deloma, ne upamo, ker znamo, da je nesloga Slovincem prirojen rak, da posamezni vé le, kje njega, ne pa narod žuli čevlji. Zato je trpel in bo še trpel narodni ugled Slovencev na Goriškem.

(Nenavadno v Gorici.) V soboto vlegla se je tako gosta megla na Gorico in okolico, da ni bilo o belem dnevu mogoče videti dvajset korakov pred seboj. Megla je smrdljiva in zdravju jako škodljiva. Gorko južno-deževno vreme je spremenilo Gorico v „blatno jezero.“ No vendar čolnov mesto ni še naročilo — tudi brodarjev ni še najelo.

(Z Goriškega.) V Oseku snuje se „bralno društvo.“ Krstili je bodo za „Slovana.“ Oglasilo se je že 35 udov. — V St. Petru je v povojih „bralno“ ter „pevsko društvo.“

(Duhovniske vesti iz tržaške škofije.) Č. g. A. Ellner gre iz Paza v Žminj za duh. pomočnika; č. g. Elsnic je imenovan župnijskim upraviteljem v Draguču. V mašnika posvečeni so bili dne 4. t. m. gg. bogoslovci četrtoletniki: J. Macarol, J. Predonzan in J. Sedmak.

(Iz Rovt nad Robom.) dne 16. januarija. Slučajno sem zvedel, da mislijo v V. Laščah ustanoviti kmetijsko podružnico. Dasi sem prijatelj teh podružnic, in z veseljem pozdravljam vsako, kjer se katera ustanovi, vendar se za ustanovitev kmetijske podružnice v Vel. Laščah ne morem ogrevati, in sicer iz sledečih razlogov. Prvič ni v Laščah prave sloge, kjer pa ni sloge, tam se tudi storiti nič ne more, pravi pregovor. Drugič bi se pa zelo škodovalo dobrepoljski podružnici, ker ta še ni tolikanj močna, da bi zamogla kaj prida vspevati brez udov izvan dobrepoljske fare, ker ima sedaj le nekaj nad štirideset udov. Kaj pa tudi koristi kmetijstvu, oziroma kmetijski družbi, če se ustanavljajo podružnice, katere pa ostanejo samo pri ustanovitvi, potem pa o njihovem delovanju ni ne duha ne sluha. Zato raj podpirajmo vsi jedno plodno podružnico, to je dobrepoljsko, kajti boljše je ena močna in vstrajno napredujoča, kakor pa dve slabi, ki komaj čakate pogina.

(Zimska eskadra v Reki.) Te dni je bila v Reki zimska eskadra, parobrod „Radecky“ z drugimi manjimi. Poveljnik je nadvojvoda Karl Stefan. Bilo je seveda nekaj običajnih vizit in gostij. Morebiti pa je ta obisk tudi kaj v zvezi z visokimi gosti iz cesarske hiše — v Opatiji in Voloski, kjer biva nadv. Štefanija in velika vojvodinja toskanska, katere je te dni obhajala svoj 80. rojstni dan.

(Rečani in civilni zakon.) — Poroča se nam: Najbrže da so morali imeti gospodje v reškem magistratu misel iznebiti se svojih žen, ko so pred časom vladi izrazili svoje zaupanje glede civilne ženitve. Se ve cerkvena ženitev je zakrament, zveza nerazdeljiva. To se več ne vjema z modernim duhom, zatorej: dobro nam došel novi ženitbeni zakon. — Se ve da pa je bilo treba votirati mažarskemu ministerstvu zaupnico, saj od ogerskega se živi — in povelja so razšla po mestih za take zaupljive izraze, i — kako bi mogla Reka izostati — potem bi mislili po svetu, da je eminentno katoliška. Ne v-m koliko časa so se v tem sladkem snu zibali, pa — zdaj ravno tisti, od katerega so se nadejali, da jih bo v tem verno zastopal — se jim izneveri. Grof Teodor Batthyányi, reški poslanec v Pešti izstopil je s četvorino iz liberalne stranke zavoljo ženitbenega zakona. Neki reški list je kar zlovoljen na grofa zavoljo tega, pa ga toži in togoti se nad njim, da v tem on ne zastopa mnenja Rečanov. Ali naj se potolažijo ti čudni gospodje brez zakramenta sv. zakona ali nezadovoljni ž njim, vsi vendar niso njih muenja. Res da je v Reki mnogo mnogo zla in pokvarjenosti, nekaj dobrega se pa vendar še najde! Gosp. grof B. gotovo dvoji, da bi večina pametnih Rečanov želela tako čuden zakon in gotovo sprevidi, da se v Pešti nekaj kuha, kar ne bo držalo sedanji vladi. — Zdaj vemo, zakaj da Rečani tako radi v Pešto škilijo, nove čudne postavbe pa denarji in imenitnost so jim všeč, zato so lani, ko jim je došel iz Zagreba poziv izbrati si svoje zastopnike v sabor, kar o tem na dnevni red prestopili v magistratu, češ, mi nismo več „croati ma ungheresi“, s temi gospodi moramo držati, kaj zato, ako ni zgodovinski in narodno prav. Oni nam donesejo novcev in trgovino; glejte samo koliko židov — trgovinskega naroda — je že v Reki. In tudi visoke in dobre službe se bodo odprle, ali se vé, da te ne bodo še za nas, nego za novodošle židove in Mažare, dokler se mi ne pomažarimo. In pa zraven tega še novi ženitbeni zakon dajo nam Mažari, mogoče nam bo celo nove žene poiskati — a stare pognati. Kdo ne bi zaupil: jelen — hotel sem reči: eljen!

(Iz Brna.) 14. januarija. Češka realka v Hodoninu je že zagotovljena, vendar pa prosi odbor, da se rodoljubi posebuo januarija meseca nje spominjajo z zbirkami, da se sme o svečnici pričeti s pogajanjem. — Grof Kálnoky, poveljnik dragonskega polka št. 2 je priredil s pomočjo častnikov svojim vojakom božično drevesce; vsak dragonec je bil s kakim praktičnim darilom obdarovan. — Žid dr. Ingwer, socialistični podpihovalec, je dobil od sodnije ukaz, da mora zapustiti Moravsko V Opavi se mora zagovarjati radi motenja vere. Kakor se vidi, ne bode nobeden pošten človek točil za njim solza. — V Val. Mezeriču je napadal 18letni četrtošolec opavske gimnazije, Elias, ondotelega župnika. Rekel mu je, da naj nikar na pom. č. ne vpije, da je vse zastoj. Župnik ga je prijel za roki, da ne bi mogel seči po kako orožje. Iz sitnega položaja ga je rešila žena, ki je prinesla pobotnico podpisat. Ko so ga potem prijeli, je prosil, naj mu sramote ne delajo itd. Pred dvema letoma je hotel mornar postati, a

kmalu se je vrnil, ker ni imel denarja. V mestu samem se govori tudi o „Omladini“. — Poslanec Jos. Svozil je izstopil iz lidove stranke. — V Litovli je umrl nekdanji deželni in drž. poslanec, g. Jakob Nedopil, umir. ravnatelj, v visoki starosti 83 let. Njegova oseba je svoje dni tako imponirala Nemcem, da se niso upali njemu nasproti postaviti kekega kandidata. — Ko je prevz. olomuški nadškof v deželnem zboru izgovoril toliko krepko svoj „slibuji“, se mu je predstavil narodni klub, za njim pa klub nemških liberalcev. Govornik dr. Promber je izrazil v svojem nagovoru željo, da bi prihajali med nemške vernike i nemški duhovniki. Prevz. nadpastir na to še odgovoril ni. Če hočejo imeti Nemci duhovnike iz svoje srede, morajo svoje sinove vzgajati drugače.

Društva.

(Pomočniški zbor kovinske zadruge v Ljubljani) usoja si slavno občinstvo najljubneje vabiti na plesalni venček, ki se bode vršil v soboto 27. dan januarija l. 1894. na korist bolniške blagajne pomočniškega zbora v gosp. Ivana Hafnerja pivarni na sv. Petra cesti. Svirala bode c. in kr. godba pešpolka kralj. Belgijcev št. 27. — Začetek ob 8 zvečer. Vstopnina za gospode 50 kr., za dame 30 kr. — Ker je čisti dohodek namenjen dobrodelnemu namenu, se veledušnim preplačilom ne stavijo meje. Društveni odbor.

(Leposlovno bralno društvo pri Malin nedelji) priredi v nedeljo dne 28. januarija v šolskih prostorih svojo veselico s sledečim vspevom: A. Gledališna predstava „V Ljubljano jo dajmo“. B. Pesmi; moški zbori: 1. „U boj“ (Zaje). 2. „Jadransko morje“ (Jesenko), 3. „Molitev“ (Leban), 4. „Venec narodnih pesmij“ (Kotjančič), 5. „Slovan“ (Vašak). Vsi zunanji in domači udje, kakor i slavno občinstvo se k udeležbi vabi uljudno. Začetek ob 4. uri. Vstopnina 10 kr. Po veselici prosta zabava pri g. Korošcu.

(Ormoška čitalnica.) Vabilo k veselici, katero priredi ormoška čitalnica dne 28. januarija 1894 v svojih prostorih. Vstopnina za osebo 20 kr., za obitelj 40 kr. Vstop je dovoljen le udom in od njih vpeljanim gostom. Začetek ob 7. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

Narodno gospodarstvo.

Lovski zakon.

(Dalje.)

Že pri drevesnicah je torej težavno zabraniti divjačini dohod, koliko težavneje pa še le po sadnih vrtovih. Po vse pohvale vrednem prizadevanju kmetijske družbe, zlasti njenega tajnika, zasadilo se je že na tisoče in tisoče sadnega drevja po travnikih, po senožetih, po pašnikih. Kdor je nasadil 500 ali še več drevesc po celem svojem zemljišču, kdaj jih bode primerno zagrabil? Koliko bi bilo dela, koliko stroškov? Samo zavarovanje drevesc bi dostikrat več stalo, kakor drevesca sama. Dostikrat se nihče še ne zanese, da pade sneg. Kar najedenkrat ga pa pade po noči za celo ped, in prihodnjo noč je polovica drevesc objedenih. Kako bi bilo mogoče, tako hitro zavarovati vsa drevesca?

Zajci poškodujejo pa tudi zeljate sadike. Ravno lansko leto smo brali, kako se je dopisnik iz Rovt britko pritoževal, da so zajci nekaterim kmetom uničili kar polovico zeljnika.

Kako naj pa bodo zeljniki zavarovani? Kako njive, kjer raste oves, grah, grašica itd.? Ali naj ima vsaka njiva dva metra visok plot? Vsi kranjski gozdi nimajo toliko lesa, da bi se zgradile vse njive in vsi travniki, kajti tudi na travnikih dela divjačina škodo. Po nekaterih gozdih, zlasti po Notranjskem, je toliko srn, da popasejo vso travo. Neki duhovni gospod ima travnik v sredi velikega knežjega gozda. Namesto 10 vóz se nakosi samo 9 vóz sena. Ob robu se skoro nič ne nakosi. V ravno tistem kraju delajo srnjaki občutljivo škodo pri smrekovih nasadih. Kadar zraste smrečica za 1 črevelj visoko, pride srnjak in se drgne z rogovi v vrh smrečice, ter jo tako oguli. Nekdo je zasadil 5000 smrečic. Nekaj let so dobro rastle, a ko so dosegle velikost za 1 črevelj, so jih srnjaki uničili, da je ostalo komaj 200 zdravih. Ko se je pa dotičnik pritožil, dobil je povračila 9 gld. 60 kr. Torej za 5000 smrečic, ki so že štiri leta rastle na stalnem mestu, dobi 9 gld. 60 kr., in zraven je moral še dvakrat štiri ure daleč iti do okrajnega glavarstva in jedenkrat v gozd.

Kako naj bi se torej smrečice zavarovale? Kaj naj bi bilo dejansko primereno, odvrniti srnjaka od smrečic? Divji petelin objedajo pri borovih poganjke in delajo občutljivo škodo pri borovih gozdih. Kako naj se pa tem zabrani, da ne bodo mogli delati škode?

Ako se govori, da je slab tak advokat, ki oporeke ovreči ne more, kako bi ubogi kmetič mogel obstati, ako bode advokat vporabljal in razlegel besede točke 65. in 66. proti njemu! Kdor ima še srce za kmeta in njegovo blagostanje, kdor hoče obvarovati občutljive škode, mora skrbeti, da se točki 65. in 66. popolnoma izbrišeta, tako da ne bode nikacega sledu več od njih. Kdor tega ne stori, ni prijatelj narodov in če se imenuje narodnjaka, je hinavec — lažnjivec.

Ako hoče lovski zakupnik zabraniti, da ne bode njegova divjačina delala škode, naj sam drevesca, vinograde, njive, gozde zagradi ali kakor si bodi že zabranjuje. Nobeden mu tega branil ne bode. Še hvaležen mu bode za to vsak gospodar. Saj sleherni rajše ima, da ostane drevesce celo, nepokvarjeno, kakor ko bi mu dal kdo tudi 2 ali 3 gld. Kolikokrat slišimo od sadjerejca reči: „Rad bi dal 5 gld., da bi mi zajec le drevesce pustil!“

Da je mogoče tudi brez teh dveh točk lovčcem obstajati, kaže nam lovski zakon za kraljevino Češko od 1. junija 1866. Točka 45. tega zakona se glasi: „Posamezni posestniki imajo pravico zahtevati odškodnino za lovsko in po divjačini storjeno škodo. Zakupnik lova pa ima pravico zavarovati zemljišča proti divjačini in teh obramb zemljiščni posestnik zabraniti ne sme. Gledé odškodnine, ako se nista mogla lovski zakupnik in oškodovanec sporazumeti, razsojujejo mirovna sodišča.“

V tem zakonu ni torej nikacega govora o kacic odredbah, ki bi jih moral zemljiščni posestnik ukreniti, da se zabrani škoda po divjačini. Zakon obstoji že skoraj 28 let in deželni zbor češki ni spoznal potrebe, zakon v tem oziru spremeniti. Ravno radi tega je tudi iz Češkega slišati najmanj pritožb gledé škode storjene po divjačini. Zakupnik lova vé, da mora vselej povrniti škodo, katero je divjačina naredila in ker se na zakon sklicevati ne more, ker tudi nikacih zvijač rabiti ne more (kakor jih dovoljuje in ponuja naš načrt), plača rajši. In češki kavalirji ne gledajo ravno na par goldinarjev; ne kličejo komisij, ki bi škode cenile, ampak povrnejo škodo kavalirski in posestnik je s tem zadovoljen ter si morebiti še želi, naj bi srnjak ali zajec še prišel škodo delat, ker vé, da bode vse dobil bogato povrnjeno.

Sploh pa je čudno in popolnoma protipostavno določilo, da bi moral lastnik zemljišča zavarovati svoje pridelke proti divjačini. S takim določilom se sega zemljiščnemu posestniku v njegove pravice do svobodnega razpolaganja. To je deželni odbor v svojem poročilu, s katerim je predložil l. 1887 sedanji zakon o povračilu škode, sam pripoznal.

(Konec sledi.)

Telegrami.

Dunaj, 22. januarija. Avstro-ogerska banka je ponižala obresti na $4\frac{1}{2}\%$.

Trst, 22. januarija. Odgovarjajoč na nagovora župana in predsednika trgovske zbornice je rekel trgovinski minister, da je prepričan, da je Trstu treba ohraniti konkurenčna zmožnost. Glavni pogoj za uspešno rešitev vprašanj, tikajočih se Trsta, je pa složno postopanje lokalnih činiteljev mej seboj in z vlado.

Celovec, 21. jannvarija. Včeraj je dr. Steinwender predlagal v deželnem zboru, da se naroči deželnemu odboru, naj preiskuje in poizveduje, katere lokalne železnice bi bilo treba graditi na Koroškem in koliko

bi stale. V ta namen je povabiti veččaka iz štajerskega deželnega železniškega urada.

Praga, 31. jan. Včeraj zaslišani zatoženci Vondraček, Hlad, Otto, Nedved, Zettl, Bala-dran in Parma taje soudeležbo pri „Omladini.“

Belgrad, 21. junija. Jutri se snide skupščina. Nikolaj Pašić je naznanil vodstvu radikalne stranke, da tedaj pride v Belgrad. Včeraj zvečer je radikalni centralni odbor se posvetoval, kaj je storiti nasproti kraljevim namenom. Danes dopoldne je pa Grujić že dal svojo ostavko kralju, utemeljujoč jo s tem, da se bivši kralj Milan povrne v Belgrad. Kralj je zagotavljal, da on ne misli nastopiti kacic protustavnih potov, temveč se nadeja, da se ob prisotnosti njegovega očeta položaj pojasni. On zatorej za ostavko zahteva drugo utemeljenje, drugače je ne sprejme. Kralj Milan je popoldne prišel in pričakoval ga je kralj. Bil je prisrčen pozdrav. Mesto je mirno.

Belgrad, 22. januarija. Skupščina se je odložila.

Slabo prebavljenje ima lahko slabe posledice, katere se lahko prepreči z rabo premovane **želodone tinkture** lekarja Piccolija v Ljubljani. Steklenica velja 10 kr. 3 10-3

Umrli so:

20. januarija. Vincencij Breclnik, mizarjev sin, 1 dan, Dunajska cesta; delavske hiše, trismus.

21. januarija. Alojzij Sima, trgovski pemočnik, 23 let, Turjaški trg 4, jetika.

V bolnišnici:

18. januarija. Anton Kastelic, dninar, 72 let, naduha. — Tone Kaplja, dninar, 24 let, legar.

19. januarija. Marija Mazovič, gostija, 50 let, naduha. — Marija Cimerman, gostija, 78 let, ostarelost.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	razkoma v mm	teplomera po Celziju		
20	7. u. zjut.	740.8	0.4	brezv.	megla
	2. u. pop.	740.0	3.6	"	"
	9. u. sveč.	738.5	2.0	"	"
21	7. u. zjut.	737.7	2.4	sl. vzh.	jasno
	2. u. pop.	738.6	4.0	sl. szap.	oblačno
	9. u. sveč.	739.0	0.2	brezv.	megla

rednja temperatura obeh dni 1.9° in 2.2°, oziroma za 3.9° in 4.2° nad normalom.

Na prodaj je

več prav lepih krav in telet (holandske pasme) in par volov za vožnjo.

Več se poizvé: **Vila Poklukar na Dobrovi** pri Ljubljani.

48 1

Štev. 379.

Razglas.

Mestna hranilnica ljubljanska razpisuje s tem

službo praktikantha

z letno plačo v znesku 480 gld.

Prosilci za to službo izkazati se morajo poleg znanja slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, da so dovršili ali celo gimnazijo, oziroma realko, ali pa spodnjo gimnazijo, oziroma spodnjo realko in trgovinsko šolo.

Prošnje s spričevali in o dosedanjem poslovanju vložiti je v teku štirih tednov pri ravnateljstvu mestne hranilnice ljubljanske.

Ravnateljstvo mestne hranilnice ljubljanske,

dué 18. januarija 1894.

Dunajska borza.

Dné 22. januarija.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 10 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 . 75 .
Zlata renta 4%, davka prosta	120 . 25 .
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 . 25 .
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1019 . — .
Kreditne akcije, 160 gld.	352 . 25 .
London, 10 funtov strl.	125 . 30 .
Napoleonond (20 fr.)	9 . 96 1/2 .
Cesarski cekini	5 . 90 .
Nemških mark 100	61 . 37 1/2 .

Dné 20. januarija.

Ogerska zlata renta 4%	117 gld. 40 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 . 80 .
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	145 . — .
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	160 . 50 .
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	195 . 50 .
Zastavna pišma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 . 30 .
4% kranjsko deželno posojilo	97 . 60 .
Kreditne srečke, 100 gld.	194 . 25 .
St. Genois srečke, 40 gld.	70 . — .

4% srečke dunajske parobrodne družbe	140 gld. — kr
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 . 70 .
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 . — .
Salmove srečke, 40 gld.	72 . — .
Waldsteinove srečke, 20 gld.	48 . — .
Ljubljanske srečke	23 . 50 .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 . — .
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2920	— .
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	108 . 25 .
Papirnih rubeljev 100	135 . 75 .

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnišna delniška družba

„MERCUR“
Wellzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.